

*Бондар В. Д.
викладач кафедри
документознавства та
інформаційної діяльності
Національного університету*

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОТИВАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Система мотивації персоналу в органах місцевого самоврядування має на меті активізувати службовців, стимулювати їх більш ефективно працювати для виконання цілей, що заплановані, і тому вивчення її нормативно-правового забезпечення має важливе наукове значення.

До нормативно-правової бази щодо забезпечення мотивації посадових осіб органів місцевого самоврядування слід віднести: Конституцію України [1], Європейську хартію місцевого самоврядування [2], Закон України «Про державну службу» від 16.12.1993 р. [3], Закон України «Про місцеве самоврядування» від 21.05.1997 р. [4], Закон України «Про статус депутатів місцевих рад» від 11.07.2002 р. [5], Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 7.06.2001 р. [6], Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції» від 07.04.2011 р. [7], Закон України «Про державні нагороди» [8], а також укази Президента України. Серед них можна виділити наступні: «Про Порядок представлення до нагородження та вручення державних нагород України» від 19.02.2003 р. [9], «Про почесні звання України» від 29.06.2001 р. [10]. У них йдеться про посилення мотивації та стимулювання праці з метою підвищення престижу органів місцевого самоврядування.

На початковому етапі найважливішим законодавчим документом щодо забезпечення мотивації посадових осіб органів місцевого самоврядування був Закон України «Про державну службу». Матеріальна мотивація посадових осіб органів місцевого самоврядування була закріплена в розділі 7 Закону України «Про державну службу». Згідно зі статтею 33, службовцям забезпечувались достатні матеріальні умови, і їх матеріальне забезпечення складається з посадових окладів, премій, доплат за ранги, надбавки за вислугу років на державній службі [3]. Стаття 34 цього закону передбачає ще й грошову винагороду за сумлінну працю [3].

Заохочення до активнішої праці регулюється статтею 34 Закону України «Про державну службу», де вказано, що за сумлінну безперервну працю в державних органах, зразкове виконання трудових обов'язків державним службовцям видається грошова винагорода в розмірі та порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України [3]. Безперечно, ця винагорода посилює інтерес до змісту й процесу праці.

Із прийняттям Основного Закону нашої держави – Конституції України – посилилось значення правового стимулу серед посадових осіб органів місцевого самоврядування. У Конституції України за місцеве самоврядування відповідає розділ XI (ст. 140–146). Питання мотивації діяльності органів місцевого самоврядування частково торкається стаття 45, де вказується, що громадяни України мають право на оплачувану щорічну відпустку, вихідні та святкові дні [1, с. 10].

Важливим моментом стало прийняття 21 травня 1997 р. Закону України «Про місцеве самоврядування», де розглянуті основні положення і питання щодо функціонування органів місцевого самоврядування. Цей закон регулює суспільні відносини, які охоплюють діяльність держави щодо створення правових, організаційних, економічних та соціальних умов реалізації громадянами України права на самоорганізацію населення. Вперше на законодавчому рівні були визначені загальні компетенції сільських, селищних, міських рад. Цей закон також визначає загальні засади діяльності та повноваження виконавчих органів місцевого самоврядування, сільського, селищного та міського голови.

Важливим в плані забезпечення мотивації працівників органів місцевого самоврядування стало прийняття Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» [6]. Важливою складовою цього закону є забезпечення мотивації посадових осіб органів місцевого самоврядування на державному рівні, адже мотивація є чинником, який впливає на ефективність управління. Матеріальна мотивація посадових осіб органів місцевого самоврядування закріплена в розділі 5 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування». У законі, зокрема, у статті 21 простежується матеріальна мотивація у вигляді умов оплати праці. Згідно з цією статтею, умови оплати праці посадових осіб місцевого самоврядування визначаються Кабінетом Міністрів України, а джерелом формування фонду оплати праці посадових осіб місцевого самоврядування є місцевий бюджет [6].

Отож, поетапно удосконалюючи своє законодавство, Україна на сьогодні створила цілісну систему законодавства з питань місцевого самоврядування і закріпила в ньому методи реалізації такої загальної функції державного управління, як мотивація. Водночас, хоча законодавство України діє в контексті реалізації системи мотивації, ми бачимо, що воно потребує подальшого вдосконалення відповідно до потреб сучасного етапу розвитку Української держави.

Список використаної літератури

1. Конституція України (Основний Закон) [Текст] : із змінами та доповненнями від 8.12.2004 р. – Х.: Фоліо, 2005. – 48 с.
2. Європейська хартія місцевого самоврядування [Текст] – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_036.

3. Про державну службу [Текст] : закон України від 16 грудня 1993 р. / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – К., 1993. – № 52. – С. 490.
4. Про місцеве самоврядування [Електронний ресурс] : закон України від 21.05.1997 р. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>.
5. Про статус депутатів місцевих рад [Електронний ресурс] : закон України від 11.07.2002 р. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3949-12>.
6. Про службу в органах місцевого самоврядування [Електронний ресурс] : закон України від 7.06.2001 р. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>.
7. Про засади запобігання і протидії корупції [Електронний ресурс] : закон України від 7 квітня 2011 р. № 3206-17–ВР. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3206-17>.
8. Про державні нагороди [Текст] : закон України / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – К., 2000. – № 21. – С. 162.
9. Про Порядок представлення до нагородження та вручення державних нагород України [Текст] : указ Президента України від 19 лютого 2003 р. // Офіційний вісник України. – К., 2003. – № 7. – С. 421.
10. Про почесні звання України [Текст] : указ Президента України від 29 червня 2001 р. // Офіційний вісник України. – К., 2001. – № 27. – С. 381.